

Respons

Irak: Tilgang for arabere til Kurdistanregionen (KRI) etter angrepet i Erbil september 2013

- Kan Landinfo gi en oppdatering/oppsummering av hvordan det er for arabere å få tilgang til KRI?
- Er det fortsatt slik at man ikke trenger lokal sponsor?
- Er det skille mellom besøkstillatelse og bosettingstillatelse?
- Hvordan, rent praktisk, vil det være for en araber å registrere flytting til KRI? Hva kreves?
- Er det blitt innført nye restriksjoner etter angrepet som fant sted i Erbil 29. september?
- Ved flytting motsatt vei: Hvordan fungerer det rent praktisk for en kurder fra KRI å flytte til Sentral-Irak? Stilles det noen krav/ hvilke krav stilles for å kunne bosette seg der?

Tilgang til KRI for arabere fra det øvrige Irak

Det er sjekkpunkt ved alle innfartsveier fra provinsene Ninewa, Kirkuk, Salah al-Din og Diyala til de tre kurdiske selvstyrte provinsene. Alle som passerer, må legitimere seg ved å vise ID-kort, nasjonalitetsbevis (*Jinsiyya*) eller irakisk pass (Landinfo 2010, s. 5).

Landinfo har ikke fått informasjon om at de prosedyrer og den praksis som gjaldt da dette ble undersøkt under Dansk Utlændingesservices og Landinfos besøk i KRI i 2010, er blitt endret senere.

Praksis for personkontrollen på grensen kan imidlertid variere noe over tid, uten at dette blir kunngjort på forhånd av myndighetene. Praksis er heller ikke nedfelt i noe skriftlig regelverk som Landinfo har tilgang til. I lys av dette har Landinfo undersøkt om angrepet som fant sted mot sikkerhetspolitiet Asayish i Erbil i september 2013 har medført noen endringer.

Er det fortsatt slik at man ikke trenger lokal sponsor?

I henhold til kilder Landinfo snakket med i Nord-Irak i 2010, og som også fremgår av rapporten fra Dansk Udlændingetjeneste (2010, s. 10), er det ikke lenger noe krav om å oppgi navn på en sponsor på sjekkpunktet ved innreise. Ingen trenger lenger å oppgi navnet på en bekjent eller en sponsor i de tre kurdiske provinsene for å slippe gjennom sikkerhetskontrollen ved sjekkpunktene, selv om kortet man skal fylle ut dersom man søker om opphold, fortsatt har en rubrikk for navn på sponsor (Landinfo 2010, s. 5).

Er det skille mellom besøkstillatelse og bosettingstillatelse?

Personer som reiser inn til en av de tre kurdiske provinsene, må oppgi formålet med besøket, om det er knyttet til turisme eller arbeid, eller om det er å bli boende. Enhver må fylle ut det skjemaet som tilsvarer formålet.

Alle som ønsker å oppholde seg i en av de kurdiske provinsene over lengre tid enn ti dager, må oppsøke en politistasjon. Asayish vil utføre en bakgrunnssjekk av søkerne før de gis tillatelse til opphold (Landinfo 2010, s. 6).

Hvordan, rent praktisk, vil det være for en araber å registrere flytting til KRI? Hva kreves?

Det gis ikke formelt noen oppholdstillatelse til internt fordrevne, da alle irakere i henhold til grunnloven har lov til å bosette seg hvor de vil i Irak. På grunn av sikkerhetssituasjonen i landet må imidlertid personer som er registrert i andre provinser enn de tre kurdiske, få et såkalt informasjonskort. Dette kortet bekrefter at man er «sikkerhetsklarert» og dermed har rett til å bo i det kurdiske selvstyremrådet.

For å kunne beholde sine rettigheter på opprinnelig hjemsted ved retur må de internt fordrevne registrere seg ved Byrået for migrasjon og intern forflytning. Dette er den regionale myndigheten med ansvar for registrering av internt fordrevne (Landinfo 2010, s. 6).

Er det blitt innført nye restriksjoner etter angrepet som fant sted i Erbil 29. september?

Ifølge UNHCR i Sulaymaniya (e-post oktober 2013) har det ikke blitt lagt noen nye restriksjoner på innreise til KRI etter angrepet i slutten av september. Imidlertid meldte nyhetsbyrået AFP (2013) om at kontrollen var blitt skjerpet, bl.a. på sjekkpunktene på grensen mellom KRI og resten av landet, uten å si noe mer enn at kontrollen nå tar lenger tid. Ifølge byrået sjekkes nå arabere og bilene deres ekstra nøye, og enslige sjåførere sjekkes enda nøyer og blir i enkelte tilfeller avvist. De medfølgende forsinkelsene skal bl.a. ha redusert strømmen av arabere som drar til Kurdistan på ferie, og rammet den lokale turismen sterkt.

Vi oppfatter denne informasjonen som at kontrollen er blitt skjerpet, og at dette er blitt gjort innenfor de eksisterende prosedyrer.

Tilgang til det øvrige Irak for kurdere fra KRI

Det er for tiden ingen av provinsene utenfor KRI som etter vår kjennskap har noen restriksjoner på tilflytting fra andre provinser. Kurdere er irakiske borgere og kommer ikke i noen særstilling. En irakisk borger som flytter, må selv melde fra til sitt lokale folkeregister,

som deretter overfører opplysningene om vedkommende og familien til folkeregisteret på den nye adressen. Se Landinfo 2012 (s. 15).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- AFP (2013, 12. oktober). Tight post-attack security curbs Iraqi Kurdistan tourism. *France 24*. Tilgjengelig fra http://www.france24.com/en/20131012-tight-post-attack-security-curbs-iraqi-kurdistan-tourism?ns_campaign=editorial&ns_source=RSS_public&ns_mchannel=RSS&ns_fee=0&ns_linkname=20131012_tight_post_attack_security_curbs_iraqi [lastet ned 21. oktober 2013]
- Dansk Udlændingetjeneste (2010, 15. april). *Entry Procedures and Residence in Kurdistan Region of Iraq (KRI) for Iraqi Nationals*. København: Dansk Udlændingetjeneste. Tilgjengelig via Refworld <http://www.refworld.org/docid/4bd95fe52.html> [lastet ned 21. oktober]
- Landinfo (2012, 6. juli). *Reisedokumenter og andre identitetsdokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/2158/1/2158_1.pdf [lastet ned 21. oktober 2013]
- Landinfo (2010, 2. august). *Internt fordrevne irakeres muligheter for opphold i det kurdiske Selvstyreområdet*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1340/1/1340_1.pdf [lastet ned 21. oktober 2013]

Muntlig kilde

- UNHCR i Sulaymaniya. E-post 20. oktober 2013.

© Landinfo 2013

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.